

BENDERS **MURBLOCK** | LÄTTKLINKER

MONTERINGSANVISNING

Bender Lättklinkerblock

Bender Lättklinkerblock

Ett klassiskt och ergonomiskt block för murning av grunder, väggar, garage, uteplatser eller hela hus. Skapa den perfekta uteplatsen med ett murat utekök och du har en underbar grillplats. Bara fantasin sätter gränser. Tack vare sina många goda produkttegenskaper så som låg vikt och styrka, i kombination med sin storlek, går det snabbt och enkelt att mura med dessa flexibla block. De har god isolerförmåga och är frostbeständigt.

MONTERINGSANVISNING

Bender Lättklinkerblock

Bender Lättklinkerblock består av lättklinkerkulor (bränd expanderad lera), sand, cement och vatten. Blocken finns i flera storlekar med varierande bredder beroende på krav för hållfasthet, isoleringsförmåga och design. Dessutom finns kompletterande passblock i olika dimensioner för att eliminera begränsningar av höjder på byggnader och grunder. Fler fördelar med detta är att fönster och dörröppningar alltid kan anpassas till standardmått.

Lättklinkerblock

Lättklinkerbalkar används över fönster, dörrar och portöppningar. De är tillverkade i lättklinker, med förstärkning av armeringsstegar. Dessa gjuts i alla bredder och finns i flera längder, från 1500 mm till 3900 mm. Upplägget för balkarna bör vara minst 250 mm på vardera sida av öppningen, vilket innebär att det går att få öppningar på upp till 3600 mm.

Lättklinkerbalk

Lättklinkerbalk i genomskärning

Redskap och tips för Murning av Bender Lättklinkerblock

Vid blandning av mindre mängd bruk behövs borrar-skin med visp eller skottkärra och skyffel. Vid blandning av större mängd rekommenderas en tombola d v s en stor blandare.

För själva murningarbetet behövs murarsnöre, murslev, vattenpass, rätskiva, yxa och såg (vid kapning av block). Tänk på att det inte är lämpligt att mura om det är kallare än +5 grader. Blanda alltid bruket enligt anvisningarna på förpackningen så att bruket blir lagom starkt. För svagt bruk minskar styrkan och för starkt bruk kan i värsta fall skapa spänningar som resulterar i sprickor i den murade konstruktionen. Det är viktigt att lägga på rikligt med bruk. Lägg blocket på plats och vrid det sedan så att bruket fylls i fogen.

För att få murverket i våg och lod används murar-snöre som fästs i den provisoriska hörnstolpen. Blocken muras med förskjutning. Du börjar med att lägga ut ett helt lager. Lager två läggs med 50% förskjutning, de lodräta skarvarna får ej komma i linje.

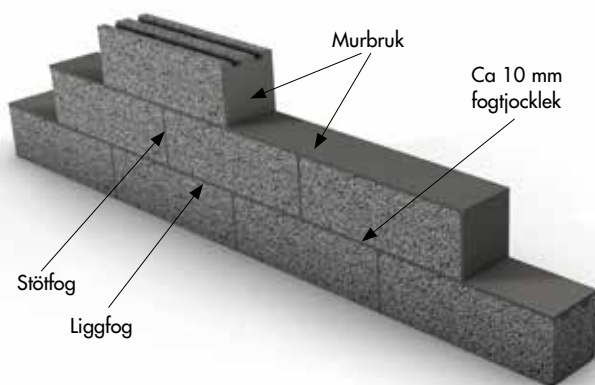
MONTERINGSANVISNING

Bender Lättklinkerblock

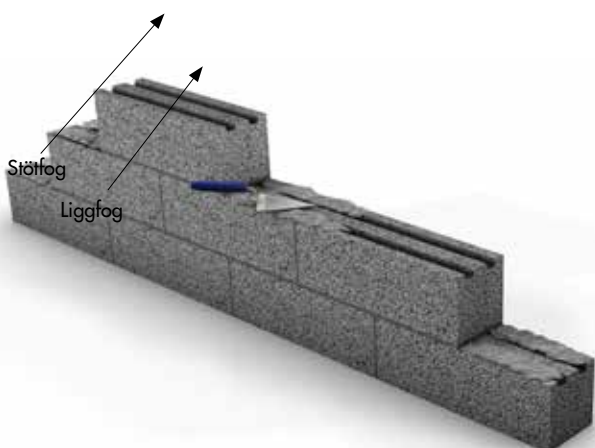
Fullfogsmurning

Stöt- och liggfogar fylls helt med murbruk. Blocken muras i halvförband för maximal stabilitet. Detta är den vanligaste varianten vid murning och ger maximal bärlighet i murverket.

Stötfogsfri strängmurning

För att denna variant av murning ska kunna användas måste blocken ha en bredd av minst 190 mm. Blocken muras i halvförband för maximal stabilitet. Två parallella fogar med murbruk ska fylla 2/3 av liggfogen. Blocken placeras stumt mot varandra utan bruk i stötfogen. Detta är ett enkelt, snabbt och rationellt tillvägagångssätt som passar de flesta murningsarbeten ovan jord.

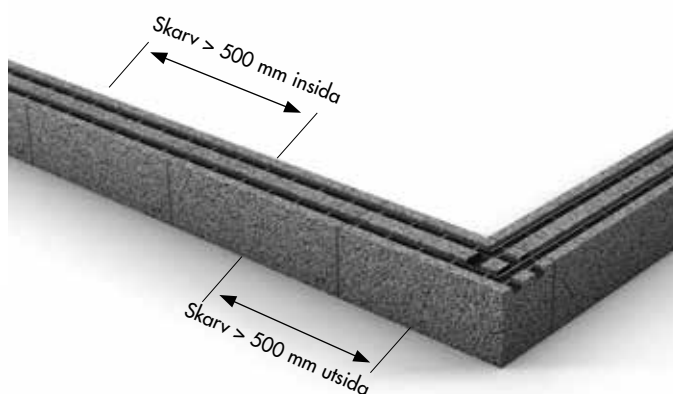

Armering med Bi-stål

Murverksarmering

För att skapa ett starkare och stabilare murverk bör man armera med ett bistål mellan lagren. Vid bredder upp till 150 mm används bistål mellan första och andra lagret, därefter vart tredje lager, och slutligen mellan sista och näst sista lagret. På block från 190 mm och uppåt görs på samma vis, men här används istället två bistål. Dessa läggs då i skårorna på blocken. För att få ett starkt hörn klipps en av trådarna av bistålet av och bockas på plats. Vid skarvning av bistål läggs dessa omlott minst 500 mm. De bör inte skarvas parallellt.

Tips vid murning och putsning

Mur & Putsbruk B. Till denna tillsätts endast vatten och blandningen är klar.

Murcement B. Till denna tillsätts mursand och vatten. Hör med din byggvaruhandlare!

MONTERINGSANVISNING

Bender Lättklinkerblock

Att göra en torpargrund

1. Börja alltid med att göra en ritning.
2. Se till att förarbetet är väl utfört och att konstruktionen vilar på frostfritt djup (70-120 cm, beroende på vart i landet du befinner dig) eller på en ej tjälfarlig mark.
3. Märk ut var grunden ska stå med hjälp av snören och grundprofiler som sätts upp i alla hörn. Var noga med att kryssmäta för att få konstruktionen i vinkel.
4. Gjut en betonggrund (betongsula). På denna fortsätter sedan murningen.

5. Loda ner hörnen och förankra hörnprofiler ordentligt med hjälp av strävor. Märk sedan ut första skiftets höjd på hörnprofilerna (blockets höjd + 1 cm liggfog). Se till att dessa är helt i våg med hjälp av ett vattenpass och en rätskiva. Ju noggrannare du är, desto enklare blir arbetet framöver. Dubbelkontrollera att alla höjder är rätt, gärna genom att prova med blocken.

6. Mura första skiftet exakt efter snöret i både våg och lod.

7. Markera resterande skift på hörnprofilerna (blockets höjd + ca 10 mm liggfog). Spänn murar-snöre skift för skift under hela murningens arbetet. För att få en stabilare grund, armera med bistål. Se kapitel ovan.

Glöm inte inspektionslucka för att komma in i torpargrund och luftpassager för ventilationsgaller.

Bender Bohus Beklädnadsgranit Rustik

Bekläd din uppmurade lättklinkergrund med råklad beklädnadsgranit från Bender om du vill att din grund eller fasad ska ge ett gediget intryck.

MONTERINGSANVISNING

Bender Lättklinkerblock

Murning av Bender Lättklinkerblock på gjuten platta med Bender Sockelelement

1. För tips och råd om hur du gör en gjuten platta kolla in "Vägledning för att gjuta en grund" och "Monteringsanvisning Sockelelemen L". Dessa hittar du under sortimentet Grund på benders.se

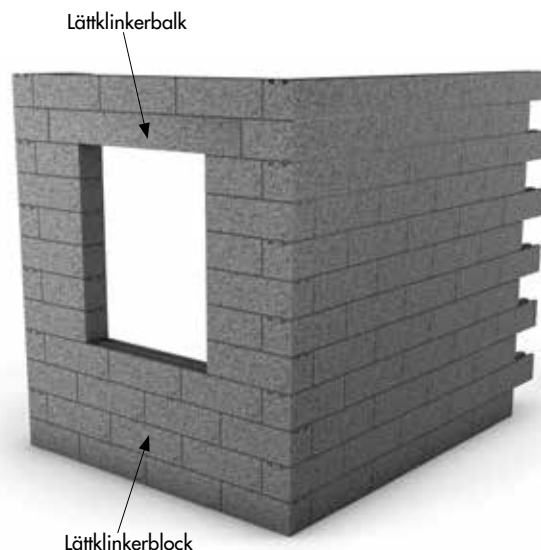

Det går lika bra att använda Albabalk som också är gjord av lättklinker och har en slät betongyta på utsidan, se "Monteringsanvisning Albabalk".

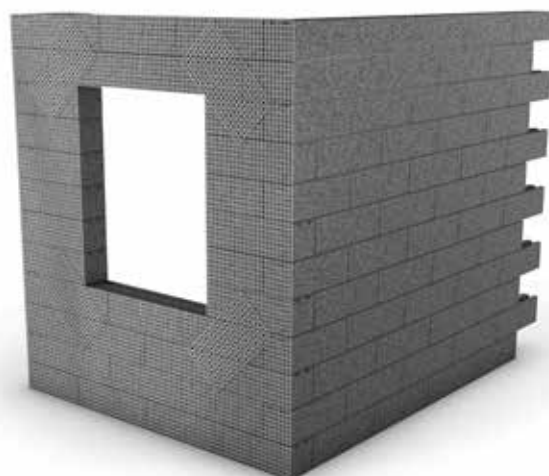
2. Börja med att lägga en grundplåt eller papp mellan plattan och första skiftet av lättklinkerblock. Denna släpps ut ca 10 mm på utsidan och markerar på ett snyggt sätt var grunden slutar och väggen börjar.

3. Murning sker på samma vis som vid en torpargrund med förskjutning, armering, murarsnöre, hörnprofiler o s v.

4. Spara öppningar för fönster och dörrar. Över öppningarna placeras en armerad lättklinkerbalk som bör vara minst 500 mm större än öppningen. Eventuella passblock placeras under balken för att kunna få valfri höjd på dörrar och fönster.

5. Näta med putsnät som fästs med spikkramla. Detta fungerar som armering och används för att motverka sprickbildning vid senare putsning. Näta över och runt öppningar. För att stärka ytterligare kan putsnät monteras på hela fasaden.

MONTERINGSANVISNING

Bender Lättklinkerblock

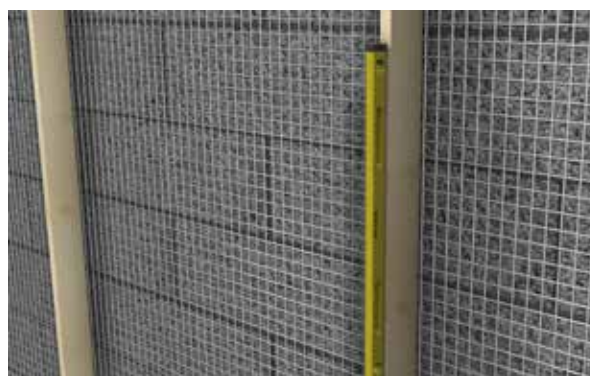

Putsning

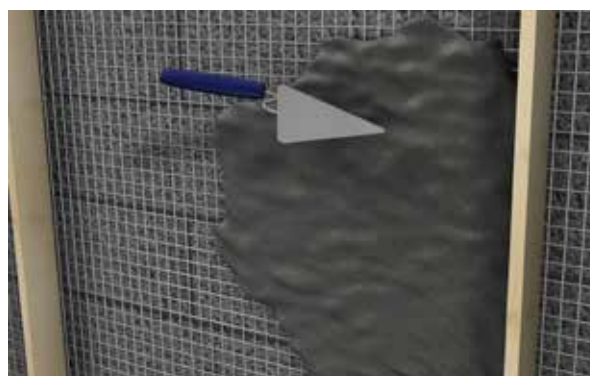
Vid putsning av Bender Lättklinkerblock används mur- och putsbruk B eller C av god kvalitet. Prata med din byggvaruhandlare för vägledning.

1. Blanda bruk efter anvisning på säcken med hjälp av bormaskin med visp eller vid större jobb en tombola.
2. Sätt upp träreglar på ett avstånd på ca 1 m, s k putsläkt, med samma tjocklek som putsskiktet. Läkten skall vara av hyvlat material för att rätbrädan ska glida lätt när du ska jämna av putsskiktet.
3. Förvattna och applicera på bruket med hjälp av en putslev.
4. Dra av putsskiktet med rätbrädan. När bruket börjat stelna kan du ta bort putsläkten, fyll spåren med bruk och jämna till.
5. Vill du ha en grövre och mer levande yta kan du skura ytan. Detta innebär att du river till ytan med ett rivbräde då den börjat stelna.

Lämplig skyddsutrustning: Skyddsglasögon och handskar.

Montage av putsläkt

Putspåslag

MONTERINGSANVISNING

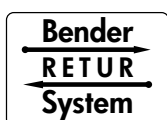
Bender Lättklinkerblock

All information i denna broschyr är endast vägledande och skall ej ses som någon konstruktionsberäkning.

Benders Lättklinkerblock håller klassen 3MPa. Produkterna tillverkas och kontrolleras enligt SS-EN 771-3 kategori D2.

Produkterna levereras på Benders Pallsystem BRS.

Bender Lättklinkerblock

Bredd mm	Höjd mm	Längd mm	Vikt kg	Antal/pall
70	190	590	6	120
90	190	590	8	120
120	190	590	10	96
150	190	590	12	72
190	190	590	16	60
250	190	590	20	48
290	190	590	24	36

Bender Lättklinkerpassblock

Bredd mm	Höjd mm	Längd mm	Vikt kg	Antal/pall
190	70	590	6	120
190	90	590	8	120
250	90	590	10	96
290	90	590	12	72

MONTERINGSANVISNING

Bender Lättklinkerblock

Bender Lättklinkerbalk sortiment

Format BxHxL	1500	2400	3000	3900
95x190	X			
125x190	X	X	X	X
150x190	X	X	X	X
190x190	X	X	X	X
250x190	X	X	X	X
300x190	X	X	X	X

Bender Lättklinkerbalk belastningsberäkning

Bredd mm	Höjd mm	Längd mm	Vikt kg	Bärförmåga kN/m
95	190	1500	31	16
125	190	1500	41	17
125	190	2400	65	9
125	190	3000	82	5
125	190	3900	106	1
150	190	1500	49	18
150	190	2400	78	10
150	190	3000	98	5
150	190	3900	128	1
190	190	1500	62	19
190	190	2400	99,5	10
190	190	3000	124	5
190	190	3900	161	1
250	190	1500	78	36
250	190	2400	131	19
250	190	3000	164	10
250	190	3900	213	5
300	190	1500	98	36
300	190	2400	157	20
300	190	3000	197	10
300	190	3900	255	5

Denna belastningsberäkning är endast vägledande och skall ej ses som någon konstruktionsberäkning. För konstruktionsberäkning, kontakta din byggnadskonsult.

